

“Bu ikna edici kitapta Wagner, küreselleşmiş bir çağda hangi becerilerin gerekli olduğunu; birçok Amerikan okulunun bu becerileri neden destekleyemediğini ve günümüzün okullarının yarının becerilerini kazandırmak için nasıl dönüştürülebileceğini açıklamaktadır.”

– HOWARD GARDNER, *Çoklu Zeka* ve *Geleceği İnşa Edecek Beş Zihin* kitaplarının yazarı.

KÜRESEL BAŞARI AÇIĞI

EN İYİ OKULLARIMIZIN BİLE ÇOCUKLARIMIZIN
İHTİYACI OLAN YENİ HAYATTA KALMA BECERİLERİNİ
NİÇİN ÖĞRETEMEDİKLERİ VE BU KONUDA YAPABİLECEKLERİMİZ

TONY WAGNER

Çevirenler: Mustafa Dolmacı - Ahmet Dolmacı

Tony WAGNER

Çevirenler: Mustafa DOLMACI ve Ahmet DOLMACI

KÜRESEL BAŞARI AÇIĞI

ISBN 978-625-6357-87-7

Kitabın orijinal adı: The Global Achievement Gap

Baskı sayısı: I. Baskı

ISBN: 978-0465002306

Perseus Books

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Mart 2023, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş

Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan

Kapak Tasarım: Rekmar Reklamcılık Ticaret A.Ş.

Baskı: Yaman Dijital Matbaacılık Ltd. Şti.

Zübeyde Hanım Mah. Kazım Karabekir Cad. Uğurlu İş Merkezi No:97/27

Altındağ/ANKARA

Tel: (0312) 341 00 02

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 75392

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

100. yılını kutladığımız Cumhuriyetimize ve onun banisi
Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'e
ithaf edilmiştir.

PJ için
Teşvik eden, eğitmen, eleştirmen
ve en iyi dost

“Hayal gücü bilgiden daha önemlidir. Çünkü bilgi sınırlıdır,
oysa hayal gücü tüm dünyayı kucaklar,
ilerlemeyi teşvik eder, gelişim sağlar.”

-ALBERT EINSTEIN

Tony Wagner'in diğer kitapları

How Schools Change: Lessons from Three Communities Revisited (Okullar Nasıl Deęiřir: Yeniden Ziyaret Edilen Üç Topluluktan Çıkarılacak Dersler)

Making the Grade: Reinventing America's Schools (Başarıyı Sağlamak: Amerika'nın Okullarını Yeniden İnşa Etmek)

Change Leadership: A Practical Guide to Transforming Our Schools (Değişim Liderliği: Okullarımızı Dönüřtürmede Pratik Bir Kılavuz)

Küresel Başarı Açığı

“*Küresel Başarı Açığı* özenli ve ilham verici. Bu kitap, ABD’nin dünyada güçlü bir ekonomik ve entelektüel lider olarak kalabilmesi için, değişen zamanlarda okulların da nasıl değişmesi gerektiğini anlatmakta ve yaratıcı çözümler ve başarı örnekleri sunmaktadır. Bu kitap aklınızı, kalbinizi ve umarım gelecekteki eylemlerinizi ele geçirecek. Bu kitap, gençleri hızla değişen küresel toplumda başarıya hazırlamayı önemseyen herkes için çok önemli. Ülkedeki her okul yönetim kurulu üyesi, yönetici, öğretmen ve veli bu kitabı okumalıdır.”

-ANNE L. BRYANT, İCRA DİREKTÖRÜ, ULUSAL OKUL
KURULLARI BİRLİĞİ

“*Küresel Başarı Açığı*, Kongre’nin Hiçbir Çocuk Geride Kalmasın yasasını en iyi şekilde nasıl reforme edeceği ve ‘performans’ ile ‘başarısızlık’ arasındaki ince çizginin sadece standart bir sınavı geçmekten ziyade bu küresel dünyada rekabet etmekle ilgili olması gerektiği konusundaki tartışmaları devam ederken, tüm politika yapımcılar için ‘mutlaka’ okunması gereken bir kitap. Okullarımızda neyin yanlış olduğu üzerinde durmayı bırakmanın ve bunun yerine, yazar Tony Wagnerin da açıkça ortaya koyduğu gibi rekabetçi, bağ kurabilen, teknolojik açıdan yetkin, küresel ekonominin zorluklarını üstlenmeye ve başarılı olmaya hazır umutlu gençler yetiştirebilmeleri için okullarımızın ihtiyaç duyduğu araçları sağlamamanın zamanı geldi.”

-ABD SENATÖRÜ DANIEL K. INOUE

“Tony Wagner, çok az yazarın yapabildiği bir şekilde bizi okul müfredatının kara kutusunun derinliklerine götürüyor. Titizlik ile neyi kastediyoruz? 21. yüzyıl becerileri derken? Wagner bize düşünme becerilerinin gerçekte ne olduğunu, ‘standartları yükseltmeye’ yönelik mevcut yaklaşımların bizi oraya nasıl götüremeyeceğini ve neyin götüreceğini somut olarak gösteriyor. Amerikan eğitimiyle ilgilenen herkes bu kitabı okumalı.”

-LINDA DARLING-HAMMOND,
CHARLES E. DUCOMMUN’DA EĞİTİM PROFESÖRÜ, STANFORD
ÜNİVERSİTESİ

“Tony Wagner, öğrencilerimiz arasında var olan yaygın başarısızlığa yönelik jargona ve aşırı basitleştirilmiş yanıtla nüfuz etmeyi başarmıştır. Önemli yeni bir yön çizdi ve oraya ulaşmamız için bize yol gösterdi. Bu kitap güçlü bir etkiye sahip olmayı hak ediyor.”

-MEL LEVINE, *A MIND AT A TIME* KİTABININ YAZARI

“Tony Wagner, eski öğretim yöntemlerinin yeni çalışma yöntemlerine tamamen uygun olmadığını ikna edici bir şekilde savunuyor. *Küresel Başarı Açığı*, eğitimcilerle çok ihtiyaç duyulan bir diyaloga rehberlik etmesi için iş dünyası liderleri tarafından ele alınmalıdır.”

-ROSABETH MOSS KANTER, HARVARD İŞLETME FAKÜLTESİ
PROFESÖRÜ VE *AMERICA THE PRINCIPLED AND CONFIDENCE*
KİTABININ YAZARI

“*Change Leadership (Değişim Liderliği)* kitabında Tony Wagner, öğretim liderlerinin sınıflardaki öğretim ve öğrenim kalitesini artırmak için edinmeleri gereken yeni becerileri hakkındaki varsayımlarına meydan okudu. Son kitabında, 21. yüzyılın küresel toplumunda çözümler üretmeye ve sorunları çözmeye hazır olmaları için öğrencilerimizin edinmeleri gereken hayatta kalma becerilerine ilişkin varsayımlarına meydan okumaya devam ediyor. Bu kitap, kamu eğitimindeki değişim temsilcileri için ‘mutlaka okunması gereken’ bir kitaptır. Wagner, mevcut Amerikan eğitim sisteminde hızlı ve acil bir değişim için ikna edici bir örnek sunuyor.”

-BETTY BURKS, DENETMEN YARDIMCISI, SAN ANTONIO
BAĞIMSIZ OKUL BÖLGESİ

“*Küresel Başarı Açığı* anlaşılır ve ürkütücü bir kitap. Bu kitap, okullarımızı iyileştirme eğiliminde olan politikaların aslında öğrencilerin düşünmeyi öğrenmelerine yardımcı olma yeteneklerini nasıl ortadan kaldırdığını anlatıyor. Ebeveynler, öğretmenler, yöneticiler ve politika yapımcıların acilen Wagnerin bize söylediklerini anlamaları gerekiyor.”

-CLAYTON CHRISTENSEN, PROFESÖR, HARVARD İŞLETME
FAKÜLTESİ VE *DISRUPTING CLASS* KİTABININ YAZARI

“*Küresel Başarı Açığı*’nda Tony Wagner, Amerikan kamu eğitiminde nerede olduğumuza (zamanın gerisinde kaldığımızı) ve bizi bekleyen geleceğe uyum sağlamak için ne yapmamız gerektiğine dair düşünceli bir analiz sunuyor. Öğretmen, müdür, eğitmen ve okulları çok iyi gözlemleyen biri olarak yılların birikiminden yararlanan Wagner, ‘21. yüzyılda eğitilmiş bir insan olmak’ ne anlama geliyor sorusundan yola çıkarak okullaşmaya yaklaşımımızda değişim için ikna edici bir örnek oluşturuyor.”

-DR.RICHARD C. ATKINSON, FAHRİ BAŞKAN, KALİFORNİYA
ÜNİVERSİTESİ

“Bildiğimiz anlamda okullar çoğu zaman öğrencilerin, öğretmenlerin ya da liderlerin öğrenme sürecine katılımını sağlamıyor ve sonuç olarak başarılı olmak için gerçekten ihtiyaç duydukları becerileri öğrenmek yerine ‘okul hayatını idare etmeyi’ öğrenen bir öğrenci neslimiz var. Tony Wagner, tüm eğitim yaklaşımımızı yeniden düşünmek için güçlü bir gerekçe sunuyor ve argümanı ikna edici.”

-LARRY STUPSKI, BAŞKAN, STUPSKI VAKFI

“Bu aydınlatıcı kitap, Amerikan eğitiminin geleceği konusunda eğitimciler, iş dünyası liderleri ve politika yapıcılar arasında çok ihtiyaç duyulan bir diyalog çağrısında bulunuyor. Kitap, gerçek hayattan pek çok örnek kullanarak, bu tartışma için son derece okunabilir bir başlangıç noktası oluşturuyor.”

-CHARLES FADEL, EĞİTİM KÜRESEL LİDERİ, CISCO

“Tony Wagner’a tebrikler.. Pek çok kişi eğitim sistemimizin karanlığına lanet okuyor, ancak Wagner öğrencilerin, öğretmenlerin ve ebeveynlerin karşılaştığı pek çok ikilemi ve başarılı olmuş farklı yaklaşımları inceleyerek, yardım etmek isteyen ancak nereden başlayacağını bilemeyenler için bir mum yakıyor. Bu heyecan verici ve tehlikeli zamanlardan geçip geçemeyeceğimiz, gençlerimize bıraktığımız kültüre bağlı olacaktır. Tony Wagner bize bir yol haritası sunuyor.”

-JOHN ABELE, BOSTON SCIENTIFIC KURUCU BAŞKANI VE
FIRST YÖNETİM KURULU BAŞKANI

“Bu önemli kitap Amerika için bir uyanış çağrısıdır. Elli yılı aşkın bir süredir, dünya dramatik bir şekilde değişirken okullarımız aynı kaldı. Öğrenciler akademik içeriği ezberliyor ve standart sınavlar için çalışıyor ancak asla nasıl düşüneceklerini, problem çözeceklerini veya yaratıcı olacaklarını öğrenmiyorlar. Wagner’ın sınıf eğitimini dönüştüren ve geleceğe yol gösteren olağanüstü okullar hakkındaki hikâyeleri ilgi çekicidir. Her ebeveyn, öğretmen, politikacı ve yönetici bu kitabı okumalı.”

-KEITH SAWYER, *GROUP GENIUS*’IN YAZARI

“*Küresel Başarı Açığı*, okullarımızın ihtiyaçlarına ve bunları ele alma yollarına ilişkin basit, okunabilir, zekice ve ilgi çekici bir analiz sunuyor.”

-DR. ARTHUR E. LEVINE, BAŞKAN, WOODROW WILSON
ULUSAL BURS VAKFI

“Tony Wagner’ın yeni bir kitap yazması her zaman sevindirici bir olaydır. Okul başarısı konusundaki mevcut öfkenin ardında yatan sebepleri düşünmemiz için bizi kışkırtarak yine yaptı yapacağını.”

-DEBORAH MEIER, *THE POWER OF THEIR IDEAS* KİTABININ YAZARI

“Tony Wagner, 21. yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri’nin karşı karşıya olduğu en acil stratejik meseleyi ele alıyor - Amerikalılar kültürlerini adapte edip eğitim sistemlerini daha önce görülmemiş ölçekte küresel ekonomik rekabetin zorluklarını aşacak şekilde geliştirebilirler mi?”

-BOB COMPTON, BAŞ YAPIMCI, *TWO MILLION MINUTES:
A GLOBAL EXAMINATION*

İçindekiler

	Teşekkür	xiii
	Ön Söz	xv
	Çevirenlerin Ön Sözü	xxi
	Giriş	xxiii
1. Bölüm	Yeni Çalışma Hayatı ve Yedi Hayatta Kalma Becerisi	1
2. Bölüm	Okulun Eski Dünyası	37
3. Bölüm	Sınav, 1 2 3	67
4. Bölüm	Eğitim Mesleğini Yeniden Keşfetmek	111
5. Bölüm	Bugünün Öğrencilerini –ve Yarının Çalışanlarını– Motive Etmek	145
6. Bölüm	Açığı Kapatmak: İşe Yarayan Okullar	181
	Sonuç: Birkaç Yanıt - ve Daha Fazla Soru	221
	Çiltsiz Baskıya Son Söz	235
	Notlar	251
	Dizin	269

Teşekkür

Bu kitap birçok insanın yardımı olmadan yazılamazdı. Öncelikle, kitapta bazıların sadece adı geçen ve çoğu zaman bir saat veya daha uzun süren röportajlarda sorularımı yanıtlamaya zaman ayıran birkaç yüz kişiye teşekkür etmek istiyorum. Bölüm 2’de profilini çıkardığım üç okul sisteminin isimsiz eğitim liderlerine cesaretleri ve dürüstlükleri için özellikle teşekkür ediyorum; onlar kimler olduklarını biliyorlar. Ayrıca Bölüm 6’da adı geçen öğretmenlere, öğrencilere ve yöneticilere önemli çalışmalarını paylaşmama izin verdikleri için minnettarım.

Paha biçilmez şekillerde yardımcı olan birkaç kişiye özellikle teşekkür etmek istiyorum. Eleştirmen, arkadaş ve düşünce ortağı Kirsten Olson bu kitabın fikrinin tohumunu attı ve her bölümün taslaklarını okuyup yorumladı. Edebiyat temsilcisi Esmond Harmsworth’a ve Zachary Shuster Harmsworth’da Esmond ile birlikte çalışan Joanne Wykoff’a çok minnettarım. Esmond kitaba ilk inananlardan biriydi ve hem o hem de Joanne kitap önerisinin geliştirilmesinde bana çok değerli yardımlarda bulundular ve ben hazırlarken bölüm taslaklarına dair eleştirilerini sundular. Düşüncelerimi daha iyi açıklamam konusunda beni teşvik ederek harika bir iş çıkaran Basic Books’taki editörüm Amanda Moon’a da özellikle teşekkür ederim; bu projenin tüm hareketli kısımlarını yöneten yetenekli asistanı Whitney Casser’a ve taslağın metin düzenlenmesinde gösterdiği üstün çalışmadan dolayı Christine Arden’a teşekkür ederim. Kitaptaki bazı fikirleri derinlemesine düşünmeme yardım eden ve ilk bölümün ilk taslaklarını okuyan diğer iki kişi ise Dwight Gertz ve Stan Sharensen’dur. Richard Hersh aynı zamanda değerli bir düşünce ortağıydı. The Partnership for 21st Century Skills’in (21. Yüzyıl Becerileri Ortaklığı) Başkanı Ken Kay, Public Agenda Foundation’dan Jean Johnson ve Ruth Wooden gibi önemli kişilerle görüşmeler için iletişime geçilmesinde son derece yardımcı oldu. Ayrıca The Change Leadership Group’taki (Değişim Liderliği Grubu) meslektaşlarıma da teşekkür etmek istiyorum: Bob Kegan, Lisa Lahey, Deborah Helsing, Richard Lemons ve Kati Livingston; the Small Schools Project’teki (Küçük Okullar Projesi) meslektaşları: Rick Lear, Jude Garnier, Harriette Rasmussen ve Kyle Miller; ve Bill & Melinda Gates Vakfı’ndan Steve

Seleznow. Düzenli toplantılarımız ve birlikte devam eden çalışmalarımız paha biçilmez bir yeni fikir ve yapıcı eleştiri kaynağı oldu.

Son olarak ilk okuyucum, en güçlü destekçim ve en iyi arkadaşım olan eşim PJ Blankenhorn'a teşekkür ederim. İki yıldan fazla bir süre önce bana Thomas Friedman'ın *The World Is Flat* kitabını verip okumam gerektiğini söyledi ve her zamanki gibi haklıydı. O zamandan beri PJ, benim araştırmamla ve taslak üzerinde çalışmamla geçen birçok hafta sonunun yanı sıra ertelenen veya iptal edilen birkaç tatile de şikayet etmeden katlandı. En önemlisi, önemli fikirleri netleştirmeme ve bunları ifade etmenin daha iyi yollarını bulmama yardımcı oldu. PJ, Bu kitabın ithaf edildiği kişidir.

Ön Söz

On yıl boyunca tam zamanlı lise İngilizce ve Sosyal Bilgiler öğretmeni olarak, iki yıl okul müdürü olarak ve altı yıl kâr amacı gütmeyen dünyada çalıştıktan sonra eğitim alanında doktora yapmak üzere 1988’de Harvard’a döndüm. Araştırmam için, biri özel, ikisi devlet olmak üzere üç farklı lisedeki dersleri ve yetişkin toplantılarını gözlemleyerek bir yıldan fazla zaman harcadım. Üçü de bir tür değişim sürecine dâhil olmuştu. İki devlet okulundaki öğretmenlere disiplinlerarası çalışmalar, takım öğretimi ve iş birliğine dayalı öğrenme gibi yeni şeyler denemelerinin söylendiğini ancak bunun nedenini anlamadıklarını, sadece iyi niyetli denetmenlerinin onlardan bunu yapmalarını istediğini öğrendiğimde şaşırdım. Sonuç olarak, çabalarının çoğu en iyi ihtimalle gönülsüzdü. Yılların deneyimiyle, yeni reformun sürdürülmesinin pek mümkün olmadığını biliyorlardı - birkaç yıl içinde, yeni bir inisiyatifle mevcut denetmenin yerini alacak başka bir denetmen olacaktı. On yıl sonra aynı okulları yeniden ele aldığımda, gerçekten de durumun böyle olduğunu keşfettim. Reform Du Jour (güncel reformlar) okullarımızın çoğunda “her zamanki gibi” bir uygulamadır.

Lisansımı tamamladığımdan bu yana geçen on altı yıl içinde, öğretmen eğitiminden sorumlu bir öğretim üyesi, okul gelişimi için okul-toplum ortaklıkları kurmaya odaklanan kâr amacı gütmeyen bir kuruluşun başkanı ve son sekiz yıldır Harvard’da eğitimde etkili değişim liderliğinin ne olduğunu anlamak ve bu önemli işi üstlenen eğitimcileri desteklemek için çalışan küçük bir ekip olan Change Leadership Group’un eş yöneticisiyim. Ayrıca yirmi yılı aşkın bir süredir eğitim danışmanlığı yapıyorum ve Bill & Melinda Gates Vakfı’nın eğitim programında kıdemli danışman olarak görev yaptım; burada hibeler, stratejiler ve “halkın katılımı” dediğim şeyin zorlukları –okulların nasıl değişmesi gerektiğine dair tartışmalara öğretmenleri, ebeveynleri ve topluluk üyelerini dahil etmenin yolları– konusunda danışmanlık yaptım. Vakfın program görevlilerine ve bağlı alanlara da mesleki gelişim sağladım. Resmi iş tanımı ne olursa olsun tutkum aynı kaldı: okulların ve bölgelerin öğrenmeyi, öğretmeyi ve liderliği geliştirmesine yardımcı olmak; değişimin önündeki engelleri ve bunların üstesinden gelmek için en etkili

stratejileri daha iyi anlamak; ve öğrendiklerimi konuşarak ve yazarak başkalarıyla paylaşmak.

Son yirmi yıldır neredeyse her ay Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ve diğer birçok ülkedeki okullarda ve sınıflarda zaman geçirdim ve iyileştirme çabalarına liderlik etmek söz konusu olduğunda neyin işe yarayıp neyin yaramadığı hakkında çok şey öğrendim. En büyük endişelerimden biri, birçok lise eğitimcisinin değişim için gerçek bir aciliyet duygusu hissetmemesidir - belki de yaptıkları iş onları hızlı değişimin daha büyük dünyasından izole ettiği ve çok fazla başarısız eğitim modası yaşadıkları içindir. Sonuç olarak ders programları ve öğretim uygulamaları elli yıl veya daha uzun süre boyunca hemen hemen aynı kalmıştır. Çocukların yeni eyalet sınavlarını geçmesine yönelik artan baskılar dışında, "Neden değişelim?" sorusu doktora araştırmamı yaptığım dönemde olduğu gibi bugün de çoğu eğitmen için cevapsız bir soru olmaya devam ediyor. Aslında farklı olan tek şey, Public Agenda Foundation'ın son anketine göre öğretmenlerin yüzde 70 gibi ezici bir çoğunluğunun okullarda çok fazla test yapıldığını ve Hiçbir Çocuk Geride Kalmaması mevzuatının yarardan çok zarar getirdiğini düşünmesi.¹

Konuştuğum iş dünyası liderleri, ülkemizin devlet okullarından ve bu okullarda çalışan insanlardan giderek daha fazla rahatsızlık duyuyor. Bazıları, bu çabaların kamu eğitimini daha hesap verebilir hale getireceği inancıyla, Hiçbir Çocuk Geride Kalmaması ve yeni eyalet eğitim yasalarının geçmesi için çok çabaladı ancak bu alanda çok az gelişme gördüler veya hiç gelişme görmediler. Öğrencilerin okuldan iş yerine daha hazırlıklı olarak ayrıldıklarına dair herhangi bir kanıt da görmediler. Pek çok kişi, başarısız öğretmenleri korudukları için öğretmen sendikalarının ve kadro güvencesinin suçlu olduğunu düşünmektedir. Diğerleri ise devlet okullarının gelişmesi için baskı yapmak amacıyla serbest piyasa rekabeti güçlerinin gerekli olduğunu savunarak daha fazla sözleşmeli okul veya özel okula gitme desteği verilmesini savunuyor. Bugüne kadar yapılan araştırmaları incelediğimde, her iki stratejinin de eğitim sonuçlarını önemli ölçüde iyileştirdiğini gösteren sağlam bir kanıt bulunmuyor ancak iş dünyası liderleri, daha iyi sonuçlar elde etmek için ne gerekiyorsa yapmakta kararlı görünüyor.

Bu arada, ebeveyn olan çoğumuz yeni eğitim reformu yasalarına sıklıkla uymuyoruz ve eğitim sorunları hakkında eğitimcilerle veya iş dünyasının liderleriyle konuşmak için pek fazla fırsatımız olmuyor. Kendimizin ve çocuklarımızın

giderek daha çılgın hale gelen hayatlarını yönetmek için yapabileceğimiz tek şey bu. Birçoğumuz, büyüdüğümüz dünyadan çok daha rekabetçi olduğunu gördüğümüz bir dünyada çocuklarımızın geleceği hakkında büyük endişe duyuyoruz. Ve çocuğumuza vasat olduğunu düşündüğümüz bir öğretmen atandığında her zaman üzülürüz ki bu da olması gerektiğini düşündüğümüzden çok daha sık gerçekleşir. Ancak çoğumuz, çocuklarımızın öğretmeni hakkında müdüre şikayette bulunmak dışında, genel olarak okullarda işlerin nasıl farklı olması gerektiğini bilmiyoruz. Ancak birçoğumuz okullarda artık çok fazla sınav yapıldığından ve zengin ve zorlayıcı içeriğin öğrenilmesinden ziyade deneme sınavlarına ve sınav stratejilerine odaklanılan, yalnızca “sınav için verilen” çok fazla ders olduğundan endişe duyuyoruz.

Okullar -özellikle de liseler- değişmiyor çünkü ne tür değişikliklerin gerekli olduğu ya da işe yarayabileceği -hatta değişime ihtiyaç olup olmadığı- konusunda bir fikir birliği yok. İş dünyası liderleri -çoğu kişi eğitim reformunun başlıca savunucuları olduklarını duyunca şaşırıyor- eğitimciler ve ebeveynler birbirleriyle nadiren konuşuyor ve bu nedenle ortak bir zemini ya çok az paylaşıyor ya da hiç paylaşmıyor. Meşhur Hint masalında olduğu gibi, her grubun gözleri bağlı ve gerçeğin sadece bir kısmına dokunuluyor. Bir süredir lise mezunlarımızın neyi bilmesini ve yapabilmesini istediğimiz konusunda bu üç grup arasındaki diyaloga katkıda bulunacak bir kitap yazmak istiyordum.

Bu soruna olan ilgim, yirmi birinci yüzyıldaki değişimin hızını ve bu değişimin okullarımızı ve çocuklarımızı giderek daha da geride bıraktığını giderek artan bir endişe duygusuyla gözlemlemeye başladığımda daha da önem kazandı. Bilgisayarlar ve İnternet her işyerinde temel araçlar haline geliyordu ancak okullarda gördüğüm kadarıyla öğrenciler, sınıftaki öğrenimlerinin bir parçası olarak teknolojiyi nadiren kullanıyorlardı. Öğrenciler ve öğretmenler de izole bir şekilde öğrenmeye ve çalışmaya devam ederken, iş dünyasının geri kalanı onlarca yıldır takımlar halinde organize edilmişti.

2006'nın başlarında Thomas Friedman'ın *The World Is Flat* kitabını okumuştum. *Mavi ya da beyaz yakalı olsun, rutine indirgenebilen ve küçük parçalara dönüştürülebilen her işin artık, benzer bir Amerikalı işçinin maaşının çok küçük bir kısmına çalışacak yüksek eğitilmiş “bilgi işçilerinin” sayısının hızla arttığı diğer ülkelere ihraç edilebileceğini* savunuyor. Bu kitabı okumak, bu ani teknolojik

ve ekonomik dönüşümlerin ekonomimiz ve çocuklarımızın geleceği üzerindeki köklü etkilerine dair anlayışımı derinleştirdi. Friedman sadece günümüzün imalat işlerinden bahsetmiyordu; bunların çoğu zaten bu ülkede ortadan kaybolmuştu. Mühendisler, mimarlar, yazılımcılar, teknik destek uzmanları, müşteri hizmetleri temsilcileri, muhasebeciler ve benzerleri için profesyonel işlerden bahsediyordu. Tüm bu işler ve çok daha fazlası, artık dünyanın neredeyse her yerine anında gönderilebilen, alınabilen ve işlenebilen veri ve diğer türdeki bilgilerin ustalıklı kullanılmasına dayanıyor.

Son zamanlarda yaptığım bazı telefon görüşmelerini düşündüm. Bir bilgisayar sorunu nedeniyle Dell'in teknik desteğiyle ve faturalandırma sorunuyla ilgili olarak AT&T'nin müşteri hizmetleri temsilcileriyle birkaç kez görüştüm ve ardından Quicken yazılım destek hattını aradım. Genç bir adama nereden konuştuğunu sordum, o da bana 'Bangalore'dan' dedi. Başka bir kadın da Filipinler'deydi. Birdenbire, son birkaç yıldır müşteri hizmetlerine veya teknik destek numaralarına yaptığım çeşitli telefon çağrılarının neredeyse tamamının Amerika Birleşik Devletleri'nde yerleşik olmayan biri tarafından yanıtlandığını fark ettim. Oğlumun şehir polis teşkilatının teknik destek birimindeki işini düşündüm. Onun işi de başka bir ülkeden yapılabilir mi?

Gittikçe daha fazla ülkenin, sadece temel hesaplama ve analitik becerilere sahip olmakla kalmayıp aynı zamanda dünya çapında medya ve reklamlar aracılığıyla teşvik ettiğimiz orta sınıf yaşam tarzına aç olan çok sayıda genç insanı mezun ettiğini anlamaya başladım. Kısacası gençlerimiz, geleneksel olarak "iyi orta sınıf beyaz yakalı" işler olarak kabul edilen işlerin birçoğunda artık gelişmekte olan ülkelerdeki gençlerle doğrudan rekabet halinde. Öğrencilerimizin bir kısmı bilgi ve veriyi yorumlama ve işleme olanağı sağlayan becerileri öğrenirken, diğer ülkelerde bu becerileri öğrenen öğrenci sayısının çokluğu ve onların çok daha az parayla çalışacakları gerçeği, öğrencilerimizi yüksek rekabet açısından dezavantajlı duruma düşürüyor. Amerikalı öğrencilerin bu işlerde başarılı bir şekilde rekabet edebilmeleri için neleri bilmeleri gerekecek? Günümüz iş dünyasında en önemli beceriler nelerdir? Genç Amerikalıların önümüzdeki yıllarda "iyi" bir iş bulmaları ve bu işi sürdürmeleri neleri gerektirecek?

Bu arada haber başlıkları neredeyse her gün Irak'ta artan kaos ve ölümlerin yanı sıra küresel ısınmaya dair yeni delillere odaklanıyor. Birçoğumuz gibi

ben de sadece 11 Eylül'den bu yana güvenliğimiz hakkında değil, aynı zamanda dünyadaki itibarımızın azalması ve yaklaşmakta olan çevresel kriz hakkında da giderek artan bir korku hissettim. Ancak bu bağlamda da “gerçek dünya” ile okul dünyası arasındaki uçurum her zamankinden daha büyük. Gözlemlediğim hiçbir sınıfta bu konular hiç tartışılmadı. Konuştuğum bazı öğretmenler, öğrencileriyle bu tür sohbetler yapmak istiyordu ancak kendilerini, öğrencilerin çeşitli standart sınavları geçmelerini sağlamak için mevcut tüm ders zamanını gerekli içeriği kapsayacak şekilde harcamak zorunda hissettiler. Diğerleri ise ebeveynlerinin şikayet edebileceği korkusuyla tartışmalı konular hakkında konuşmaktan korkuyorlardı.

Çoğu eğitimciyi tedirgin eden sadece güncel olayların tartışılması değil. Öğrencilere iş yeri becerilerini öğretmeye daha fazla odaklanmanın gerekliliği hakkındaki her türlü konuşma konusunda da aynı derecede sabırsızlar. Birçoğu, kurumsal dünyaya daha iyi çalışanlar yetiştirmenin “mesleki eğitimden” başka bir şey olmadığına ve muhtemelen çocukları yalnızca emirleri nasıl yerine getireceğini bilen küçük robotlara dönüştürmek anlamına geldiğine inanıyor. Bunun doğruluk payı var mı? Özellikle öğrencileri iş dünyasına hazırlamakla onlara vatandaş olarak rollerini öğretmek arasında bir çelişki var mı? Eğitimciler öğrencileri vatandaşlığa hazırladıklarını varsayarken, itiraf etmeliyim ki lise mezunlarının yalnızca olağan zorunlu dersleri almış olmaları nedeniyle otomatik olarak daha iyi vatandaşlar olacakları fikrine şüpheyle yaklaşıyorum. Çocuklara Electoral College’ın (Seçiciler Kurulu) tarihini öğretmek, onları daha düşünceli seçmenler olmaya, hatta oy kullanmayı istemeye hazırlamaz. O halde günümüz dünyasında aktif ve bilgili bir vatandaş olmak ne anlama geliyor ve demokratik bir toplum vatandaşlık için en iyi eğitimi nasıl sağlayabilir?

Aynı derecede önemli olan şu ki şu anda birçok kişinin talep ettiği “tüm öğrenciler için zorlu ve titiz bir öğretim programı” oluşturmanın kapsamına neler girecek? Günümüzde “titizlik” ne anlama geliyor ve sınıflarımızda bunu en iyi şekilde nasıl sağlayabiliriz? Lise öğrencilerinin daha fazla üniversite hazırlık ve *Advanced Placement* dersleri almaları gerekebilir ancak sonuç olarak “jüriye hazır olarak” mezun olacaklar mı? Gerçeği görüşten ayırmayı, kanıtları tartmayı, hem aklıyla hem de kalbiyle dinlemeyi, bazen çatışan adalet ve merhamet ilkeleriyle nasıl boğuşacağını ve jüri üyeleriyle birlikte gerçeği aramak için nasıl çalışacaklarını biliyor olacaklar mı? 2006’da yazdığım ve bu soruları araştırdığım “Rigor

on Trial” adlı makalemin ardından aldığım çok sayıda yanıt, bana bugün titizliğin gerçekten ne anlama geldiğine dair büyük bir kafa karışıklığının olduğunu gösterdi.² Denetmenlerden öğretmenlere ve ebeveynlere kadar pek çok kişi bana daha fazla bilgi isteyen e-postalar yazdı. Yirmi birinci yüzyılda titizliği nasıl yeniden tanımlıyordum ve bu, sınıflarda nasıl bir biçim alıyordu? Onları öğrencilere düşünmenin öğretildiği okullarla temasa geçirebilir miyim? Bu kitap projesi, bu sorulara daha iyi yanıtlar bulma konusundaki acil ihtiyacımdan doğdu.

Bu kişisel giriş bölümünü, okuyucuların entelektüel yolculuğum hakkında bir şeyler anlayabilmeleri için sunuyorum: ön yargılarımın ne olduğu, beni neyin harekete geçirdiği ve en çok nelerden endişe ettiğim - bunların hepsi çeşitli şekillerde beni *Küresel Başarı Açığı*’nı yazmaya itti. Bu kitap, iş dünyası, toplum ve siyaset liderlerinin yanı sıra ebeveynler ve eğitimciler gibi toplumun her kesiminden liderler içindir. Umarım benim üç çocuğum ve onların eşleri gibi düşünceli gençlerin de ilgisini çeker. Gelecek nesli nasıl eğiteceğimizi derinden önemseyen, zor sorular sorup düşündüklerini söylemeye istekli insanlar için yazıldı. Çünkü bu kitap sıradan bir entelektüel alıştırmaya değil; en azından benim için öyle değil, umarım sizin için de öyle değildir. Her şeyden önce, *Küresel Başarı Açığı* bir eylem çağrısıdır.

Çevirenlerin Ön Sözü

21. yüzyıl, değişimin ve dönüşümün hızının hiç olmadığı kadar fazlaştığı bir dönem olarak tanımlanmaktadır. Teknolojik ilerlemeler, küreselleşme ve toplumsal yenilikler, dünyayı sürekli olarak yeniden biçimlendirmektedir. Bu nedenle bu çağda, bireylerden ve kurumlardan, hızla değişen bu ortama ayak uydurabilmeleri için farklı beceriler beklenmektedir. Bu becerilerin yokluğunda ise küresel başarı açığı olarak ifade edilen olgu ortaya çıkmaktadır. İşte kitabın yazarı olan Tony Wagner, bu becerileri ve küresel başarı açığını detaylı olarak nedenleri ve sonuçlarıyla örnekler vererek açıklamaktadır.

Kitapta söz konusu edilen beceriler ve başarı açığı, hem Amerika özelinde hem de küresel çapta tartışılmıştır ve Türkiye’de de benzer sorunların olduğu açıktır. Bu anlamda kitabın Türkçe literatüre de kazandırılmasının bilim dünyasına önemli katkılarda bulunmasını umut eder ve kitabımızın dil ve anlam açısından son okumalarını titizlikle yerine getiren Prof. Dr. Kasım Kıroğlu Hocamıza ve kitabın yayınlanması konusunda tüm sorumlulukları üstlenen ve her aşamada yardımlarını esirgemeyen Pegem Akademi ekibine teşekkürlerimizi sunarız.

Giriş

Bir problemin keşfi çözümünden daha önemlidir.

—EINSTEIN

Yüzleşmemiz Gereken Bazı Gerçekler

- Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 70 olan lise mezuniyet oranı, Danimarka (yüzde 96), Japonya (yüzde 93) ve hatta Polonya (yüzde 92) ve İtalya (yüzde 79) gibi ülkelerin çok gerisindedir.¹
- Günümüzde, ABD'deki lise öğrencilerinin yalnızca üçte biri üniversiteye hazır bir şekilde mezun olmaktadır ve bu oran yoksullar ve azınlıklar açısından değerlendirildiğinde çok daha düşüktür. Üniversitede öğrenim görmeye başlayan tüm öğrencilerin yüzde 40'ı telafi dersleri almalıdır. Elimizde hiçbir somut veri bulunmamakla birlikte, üniversiteye başlayan her iki öğrenciden birinin bir yükseköğretim programından mezun olmadığı tahmin edilmektedir.
- Akademisyenlerin yüzde 65'i, lisede öğretilenlerin öğrencileri üniversiteye hazırlamadığını belirtmektedir. Bunun başlıca nedenlerinden biri, eyaletin zorunlu tutması nedeniyle, lisede girilen sınavların genellikle 9. veya 10. sınıf düzeyindeki bilgi ve becerileri ölçmesidir. Özellikle çoktan seçmeli sınavlar, üniversitede başarı için kritik beceriler olan öğrencilerden nasıl akıl yürüttüklerini açıklamalarını veya bilgiyi yeni durumlara uygulamalarını neredeyse hiç gerektirmediği için öğretmenler ve öğrenciler üniversiteye hazır olma konusunda faydalı geri bildirimler almamaktadırlar.³
- Günümüz ekonomisinde iyi bir maaş sahibi olmak için çoğu öğrencinin belli bir düzeyde üniversite eğitime ihtiyacı vardır. Gerçekten de mev-